

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
LICENCIJUOTŲ SANDĖLIŲ IR SANDĖLIAVIMO DOKUMENTŲ ĮSTATYMO NR.
IX-1046 PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys. Įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai.

2002 m. sukurtos licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų sistemos teisinės bazės tikslas – sudaryti galimybes ūkininkams, žemės ūkio bendrovėms ar kitoms žemės ūkio įmonėms ne tik saugoti savo grūdus ar kitus augalininkystės produktus (bulves, daržoves ar vaisius) licencijuotuose sandėliuose, bet ir juos įkeisti kredito įstaigoms (komerciniams bankams ar kredito unijoms) bei iš jų gauti trumpalaikes (iki 12 mėnesių laikotarpiui) paskolas be jokių kitų papildomų garantijų, nes kredito įstaigoms papildomą garantiją užtikrina Licencijuotų sandėlių kompensavimo fondas (toliau – Kompensavimo fondas).

Šiuo metu tik 2 įmonės yra gavusios licencijas verstis sandėlio veikla, bet produkcijos finansų įstaigoms nėra įkeitusios ir įsipareigojimų finansų įstaigoms neturi. Atsižvelgiant į tai, kad per 20 metų suinteresuotumo dalyvauti Kompensavimo fondo veikloje ūkio subjektai nerodė, ir į pasikeitusias skolinimosi sąlygas rinkoje, Kompensavimo fondo veiklos tęsimas netikslingas, todėl nutarta parengti Lietuvos Respublikos licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo Nr. IX-1046 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas).

Sukauptos Kompensavimo fondo lėšos yra valstybės išdo specialiojoje sąskaitoje, kurios įplaukų ir išmokų apskaitą tvarko Finansų ministerija, o Kompensavimo fondo lėšų apskaitą tvarko Kompensavimo fondo administratorius – Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – ŽŪA). 2023 m. gruodžio 31 d. Kompensavimo fondo lėšas sudarė 514,86 tūkst. Eur, iš jų: valstybės biudžeto lėšos iš Žemės ūkio ministerijos Kaimo plėtros ir verslo skatinimo programos – 411,55 tūkst. Eur, iš investavimo gautos pajamos – 98,28 tūkst. Eur, įnašai iš įmonių – 5,03 tūkst. Eur. Kompensavimo fonde esančios lėšos nebuvo naudojamos, nes prekių savininkai, kurie minėtuojų laikotarpiu laikė licencijuotuose sandėliuose grūdus, nepatyrė jokių nedraudžiamųjų įvykių ir su jais susijusių nuostolių, todėl nebuvo poreikio kompensacijoms naudoti Kompensavimo fondo lėšas.

Įstatymo projektas parengtas siekiant atsisakyti neaktualaus teisinio reglamentavimo.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai.

Įstatymo projektą inicijavo ir parengė Žemės ūkio ministerija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai.

Šiuo metu galiojantis Lietuvos Respublikos licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymas Nr. IX-1046 reguliuoja licencijuotų sandėlių veiklos sąlygas, prekių sandėliavimo juose tvarką, prekių priėmimo į licencijuotą sandėlį, išdavimo, sandėliavimo dokumentų išdavimo,

perleidimo, reikalavimų, pagrįstų atitinkamais sandėliavimo dokumentais, tenkinimo sąlygas ir tvarką, kitas sandėliavimo dokumentų turėtojų teises ir pareigas.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Įstatymo projektu siūloma pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymą. Įstatymo įgyvendinimui buvo sukurtas Kompensavimo fondas ir jo administravimui yra naudojami žmogiškieji ir finansiniai resursai, kurių nebereikės nutraukus Kompensavimo fondo veiklą. Likusias Kompensavimo fondo lėšas ŽŪA grąžina Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai (toliau – ŽŪM) ir sandėliams proporcingai sumokėtiems jų įnašams. ŽŪM gautas likusias Kompensavimo fondo lėšas, vadovaudamasi Biudžeto sandaros įstatymu, grąžins į valstybės išdo sąskaitą ne vėliau kaip iki 2025 m. sausio 10 d. Grąžintinų į valstybės išdo sąskaitą lėšų panaudojimo klausimas bus sprendžiamas Ministro Pirmininko, finansų ministro ir žemės ūkio ministro pasitarimuose planuojant 2025–2027 metų asignavimus ir siekiamus rezultatus žemės ūkio veiklos srityje.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimtas įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Galima priimto įstatymo įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymo projektas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Įstatymo projekto atitiktis strateginio lygmens planavimo dokumentams.

Įstatymo projektas neprieštaruja nacionaliniams ir Europos Sąjungos teisės aktams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Priėmus Įstatymo projektą, reikės pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 1 d. nutarimą Nr. 1523 „Dėl Licencijuotų sandėlių kompensavimo fondo nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 25 d. nutarimą Nr. 1486 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymą“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo 27 d. įsakymą Nr. 381 „Dėl Grūdų sandėlio veiklos licencijavimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo 27 d. įsakymą Nr. 382 „Dėl Licencijuoto sandėlio grūdų sandėliavimo paskirties pastato techninių, technologinių, sanitarijos ir higienos reikalavimų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo 27 d. įsakymą Nr. 386 „Dėl Licencijuotų sandėlių registro tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo

27 d. įsakymą Nr. 387 „Dėl paprastų sandėliavimo liudijimų ir dvidalių sandėliavimo liudijimų blankų formų patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. spalio 1 d. įsakymą Nr. 3D-536 „Dėl Bulvių, daržovių ir vaisių sandėlio veiklos licencijavimo taisyklių ir Licencijuotų bulvių, daržovių ir vaisių sandėlių saugyklų ir patalpų higienos reikalavimų patvirtinimo“. Taip pat reikės pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimą Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“.

10. Įstatymo projekto atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, įstatymų projektų sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Sąvokų ir jas įvardijančių terminų nėra.

11. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir yra suderintas su Europos Sąjungos teisės aktais.

12. Įstatymo įgyvendinimui reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai.

Įstatymo įgyvendinimui Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras iki 2024 m. rugpjūčio 31 d. turės priimti aiškinamojo rašto 9 p. nuodytus teisės aktus.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti.

Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Specialistų vertinimas negautas.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai, kurių reikia jam įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, yra „žemės ūkio rinka“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.